



۲۰۲۰/۰۳/۲۸



غوټ جانباز

اسرار دیپلوماسی

تاریخ روابط دو جانبه افغانستان و ایالات متحده امریکا

(۱۹۱۹-۱۹۵۵)



قسمت بیست و پنجم

نویسندگان: - گ. یژوف - پ. کرپینکو

مترجم: غوث جانباز ترجمه و تخلص: غوث جانباز

۲۵

دسته های طرفدار حبیب الله کلکانی در ماه نوامبر (۱۹۲۸) به کابل هجوم بردند، جنگ و نبردها طی نوامبر و تمام ماه دسمبر در پایتخت ادامه داشت. امان الله خان تخت شاهی را به برادر بزرگش عنایت الله خان واگذار (عنایت الله خان شوهر دختر ارشد محمود طرزی، وزیر امور خارجه کشور بود) و در آغاز جنوری ۱۹۲۹ با عده ای از طرفداران خود سوار در موتر به قندهار رفت. شاه جدید (عنایت الله خان) صرف سه روز بر تخت باقی ماند و سپس همراه با خانواده اش کشور را ترک گفت. طرفداران حبیب الله کلکانی از موقع استفاده نموده کابل را به تصرف خویش درآوردند. در این میان، شاه امان الله کوشش هایی را به خاطر برگشت به تخت به خرج داد. او توانست لشکری معدودی را که خوب مسلح نبود جمع آوری نموده و برای حصول مجدد تخت رهسپار کابل گردید. در حومه غزنی مخالفین شاه در برابر لشکر وی قرار گرفته و آن را مغلوب ساختند. شاه مخلوع افغانستان از آنجا عازم هندوستان گردید. پس از رسیدن به شهر بمبی رهسپار ایتالیا شد. پادشاه ایتالیا

بدون بروز علاقمندی خاصی از امان الله خان پذیرایی نمود. قابل تذکر است که محمود طرزی، قریب نزدیک و مشاور شاه امان الله سعی کرد تا امان الله را از برنامه حمله بر کابل منصرف بسازد، چون می دانست که نقش اساسی را در برطرفی وی از تخت، برتانیة کبیر بازی نموده بود. (۲۶)

اتحاد شوروی نیز به نوبه خود شاه امان الله را فرا می خواند تا تخت را رها نکند و به وی وعده کمک می داد. مسکو در این زمینه عملاً داخل اقدام شد و لشکری ۸۰۰ نفری اردوی سرخ را که یونیفورم نظامیان افغانی به تن داشتند داخل افغانستان ساخت. لشکر شوروی ها را توپخانه و قوای هوایی همراهی می کرد. اما نیروی متذکره کافی نبود و شاه امان الله نیز دیگر از قدرت دست کشیده بود. افزون بر آن، اوضاع بین المللی نیز به سود اتحاد شوروی نبود. مسکو درک می کرد که مأموریتش می تواند عواقب ناگوار و منفی به بار آورد، بنا برین قوای خود را به کشور برگرداند. (۲۷)

حبیب الله کلکانی در این میان خود را امیر اعلام نموده و کشور را بلافاصله در منجلابی از بی نظمی و هرج و مرج مغروق ساخت. تمام کُرسی های مهم حکومتی را امیر جدید بدون توجه به ظرفیت ها و توانمندی های مسلکی میان اقارب و رفقای نزدیک خود تقسیم کرد.

از جمله هشت وزیر کابینه حبیب الله چهار تن آن (به شمول شخص خودش) بیسواد بودند. مورد مذکور و همچنان دلایل عدیده دیگر سبب گردیدند تا مقاومت در برابر حبیب الله اوج بگیرد. هسته مرکزی مخالفت ها و مقاومت را گروه مصاحبین تشکیل داد. در این گروه محمد نادر خان و پنج برادر وی محمد عزیز خان، محمد هاشم خان، شاه ولی خان، شاه محمود خان و محمد علی خان قرار داشتند. (۲۸) تحت رهبری و اداره این تشکیل اقوام مختلف متدرجاً برای مبارزه با حبیب الله متحد می گردیدند. مصاحبین محمد نادر خان را به حیث رهبر خود برگزیدند. (۲۹)

ادامه دارد...

تذکر:

هرگاه خوانندگان محترم متمایل باشند که نبشته ها و مطالب دیگری از این نویسنده را مطالعه کنند، می توانند با اجرای "کلیک" بر عکس نویسنده در صفحه مقالات، به فهرست "آرشیف" شان رهنمائی شوند!